

İCTİMAİYAT

JOURNAL OF SOCIAL SCIENCE

YIL/YEAR: 2022 • GÖÇ VE MÜLTECİLİK ÖZEL SAYISI

Yazılarda ifade edilen görüş ve düşünceler yazarlarının kişisel görüşleri olup derginin ve bağlı bulunduğu kurumun görüşlerini yansıtmaz.

The opinions and views expressed in the papers published in the journal are only those of the author(s) and do not necessarily reflect the views of the journal and its publisher.

İctimaiyat

2602-3377	:	e-ISSN e-ISSN	:	2602-3377
30/09/2022	:	Basım Tarihi Date of Publication	:	30/09/2022
Eylül 2022	:	Yayın Sezonu Pub. Date Season	:	Eylül 2022
Göç ve Mültecilik Özel Sayısı	:	Cilt Volume	:	Göç ve Mültecilik Özel Sayısı
	:	Sayı Number	:	
2017	:	İlk Yayın Tarihi Founded	:	2017
Muş	:	Basım Yeri Place of Publication	:	Mus
Yılda iki defa elektronik olarak yayınlanan uluslararası hakemli ve süreli yayındır	:	Yayın Türü Publication Type	:	Is an international, periodical, double-blind peer-reviewed and online academic journal published bi-annual
Türkçe ve İngilizcedir; ancak her sayıdaki makale sayısının en fazla üçte biri kadar olmak üzere diğer dillerdeki çalışmalara da yer verilebilir.	:	Yayın Dili Publication Language	:	Turkish and English; however, studies in other languages may be accepted, up to a third of the number of articles in each issue.
Mayıs-Kasım	:	Periyot Frequency	:	May-November
Muş Alparslan Üniversitesi Külliyesi, Fen Edebiyat Fakültesi, 49250, Muş/Türkiye	:	Adres Address	:	Mus Alparslan University Campus, Faculty of Science and Literature, 49250, Mus/Turkey
ictimaiyatdergi@gmail.com	:	e-posta e-mail	:	ictimaiyatdergi@gmail.com
+90 505 462 0905	:	Telefon Telephone	:	+90 505 462 0905
http://dergipark.gov.tr/ictimaiyat	:	Ana Sayfa Homepage	:	http://dergipark.gov.tr/ictimaiyat

İktimaiyat

Yıl/Year: 2022 • Göç ve Mültecilik Özel Sayısı

Yayın Kurulu • Editorial Board

Sahibi / Owner	Doç. Dr. Üyesi Hidayet Kara Muş Alparslan Üniversitesi/Türkiye	Dr. Öğr. Üyesi Görkem Ceyhan Muş Alparslan Üniversitesi/Türkiye
Baş Editör / Editor-in-Chief	Doç. Dr. Üyesi Hidayet Kara Muş Alparslan Üniversitesi/Türkiye	Türkçe Dil Editörü/Turkish Language Editor
Sayı Editörü/Special Issue Editor	Doç. Dr. Ahmet Gökçen Samsun Üniversitesi/Türkiye	Dr. Öğr. Üyesi Murat Parlakpınar Bitlis Eren Üniversitesi/Türkiye
Editörler / Editors	Doç. Dr. Ahmet Gökçen Samsun Üniversitesi/Türkiye	İngilizce Dil Editörü/English Language Editor
	Doç. Dr. Ahmet Ayhan Koyuncu Afyon Kocatepe Üniversitesi/Türkiye	Dr. Adem Üstün Çatalbaş Muş Alparslan Üniversitesi/Türkiye
	Doç. Dr. Berat Çiçek Turgut Özal Üniversitesi/Türkiye	Dr. Baptiste Brodard International Peace Collage South Africa/South Africa
	Dr. Öğr. Üyesi Turan Güler Muş Alparslan Üniversitesi/Türkiye	Dr. İbrahim Suberu University Of Port Harcourt/Nijerya
	Doç. Dr. Üyesi Bahattin Çatma İnönü Üniversitesi/Türkiye	Dr. Arş. Gör. Önder Tilci Muş Alparslan Üniversitesi/Türkiye
	Dr. Öğr. Üyesi Abdül Samet Çelikçi Muş Alparslan Üniversitesi/Türkiye	
Yayın Kurulu Üyeleri / Editorial Board Members	Prof. Dr. Haluk Alkan İstanbul Üniversitesi / Türkiye	Danışma Kurulu/Advisory Board
	Prof. Dr. S. Selçuk Günay Atatürk Üniversitesi / Türkiye	M. K. Ammosov North-Eastern Federal University/Russia
	Prof. Dr. Besim Özcan Atatürk Üniversitesi / Türkiye	Prof. Dr. Ahmet Kemal Bayram Marmara Üniversitesi/Türkiye
	Prof. Dr. Muhammed Harun Universty of Botswana / Botswana	Prof. Dr. Bilal Sambur Ankara Yıldırım Beyazid Üniversitesi/Türkiye
	Prof. Dr. Kenan Çağan Afyon Kocatepe Üniversitesi / Türkiye	Prof. Dr. Mehmet Fatih Birgül Uludağ Üniversitesi/Türkiye
	Prof. Dr. Emin Çelebi İnönü Üniversitesi / Türkiye	Prof. Dr. Fred Leavitt California State University/ABD
	Prof. Dr. Mithat Eser Selçuk Üniversitesi / Türkiye	Prof. Dr. Merziyye Necefova Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi/Azerbaycan
	Prof. Dr. Oktay Kızılkaya Kafkas Üniversitesi / Türkiye	Prof. Dr. Zhanna Yusha Russian Academy of Sciences Siberian/Russia
	Doç. Dr. Yahya Başkan İnönü Üniversitesi / Türkiye	Doç. Dr. Cihan Özgün Ege Üniversitesi/Türkiye
	Doç. Dr. Recep Özman İnönü Üniversitesi/Türkiye	Prof. Dr. Mustafa Alican Turgut Özal Üniversitesi/Türkiye
	Asst. Prof. Khalid Abed Dahlezz A'sharjiyah Universtiy/Oman	Doç. Dr. İ. Sami Yuca Muş Alparslan Üniversitesi/Türkiye
	Dr. Mohammed Aboramadan Insubria University/Italy	Doç. Dr. Yahya Yeşilyurt Kastamonu Üniversitesi / Türkiye
	Dr. Vadim Kuzin	Doç. Dr. Ercan Çağlayan

Muş Alparslan Üniversitesi/Türkiye

Doç. Dr. Adem Palabıyık
Bitlis Eren Üniversitesi/Türkiye

Doç. Dr. Adem Levent
Uludağ Üniversitesi/Türkiye

Doç. Dr. Canser KARDAŞ
Muş Alparslan Üniversitesi/Türkiye

Doç. Dr. Aykut KÜÇÜKPARMAK
İnönü Üniversitesi/Türkiye

Doç. Dr. Berat ÇİÇEK
Turgut Özal Üniversitesi / Türkiye

Doç. Dr. Musa Gümüş
Adnan Menderes Üniversitesi / Türkiye

Doç. Dr. Yahya Başkan
İnönü Üniversitesi/Türkiye

Doç. Dr. Recep Özman
İnönü Üniversitesi/Türkiye

Assistant Prof. Dilmurod Ernazarov
Tashkent State University of
Economics/Özbekistan

Assistant Prof. Bunjamin Bela
Mother Teresa University/Macedonia

Assistant Prof. Rahul Chaunhan
Parul University/İndia

Dr. Öğr. Üyesi Bahattin Çatma
İnönü Üniversitesi/Türkiye

Assistant Prof. Abdul Fareed Brohi
Dawah Academy, International Islamic
University/Pakistan

Assistant Prof. Asodollah Athary
İslamic Azad University/İran

Assistant Prof. Sedad Bešliya
Universty of Sarajevo/Bosnia-
Herzegovina

Dr. Öğr. Üyesi İskender Dölek
Muş Alparslan Üniversitesi/Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Servet Şengül
Muş Alparslan Üniversitesi/Türkiye

Dr. Öğr. Üyesi Nurcan Anka
Muş Alparslan Üniversitesi/Türkiye

**Sekreteryaya /
Secretariat**

Arş. Gör. Dr. Önder Tilci

Dizgi/ Layout Editor

Dr. Öğr. Üyesi. Abdülmecit Yıldırım

**Teknik Redaksiyon /
Redaction**

Dr. Öğr. Üyesi Turan Güler

**Grafik Tasarım /
Design**

Dr. Öğr. Üyesi Abdülmecit Yıldırım

İctimaiyat

Yıl/Year: 2022 • Göç ve Mültecilik Özel Sayısı

Amaç ve Kapsam Aim and Scope

İctimaiyat Dergisi İnsan ve Toplum Bilimleri alanında güçlü bilimsel bir yaklaşımla hazırlanmış nitelikli çalışmaları yayınlamak üzere altı aylık dönemlerle (Mayıs ve Kasım) yayınlanan uluslararası akademik hakemli bir dergidir. İctimaiyat Dergisi'nde yayınlanan tüm yazıların, dil, bilim ve hukuki açıdan bütün sorumluluğu yazarlarına, ilk yayın hakları İctimaiyat Dergisi'ne aittir. Yayınlanan yazılar İctimaiyat Dergisi'nin yazılı izni olmaksızın kısmen veya tamamen herhangi bir şekilde basılamaz, çoğaltılamaz. Yayın Kurulu dergiye gönderilen yazıları yayınlayıp yayınlamamakta serbesttir.

İctimaiyat sosyal bilimlerle (dil bilimi, edebiyat, felsefe, güzel sanatlar, psikoloji, siyaset bilimi, sosyoloji, tarih, uluslararası ilişkiler vb.) alakalı konularda özgün ve nitelikli bilimsel çalışmalara yer vermektedir. Dergimizde yayınlanan tüm makaleler çevrimiçi olarak erişime açıktır ve makale yayını için herhangi bir ücret talep edilmemektedir.

The Journal of Social Science is an international academic peer-reviewed semi-annual (May and November) journal tending to publish qualified works with a strong scientific approach in the fields of humanities and social sciences. Authors bear the sole legal responsibility for their published works in the Social Science. The Journal of Social Science has the sole ownership of copyright to all published works. No part of this publication shall be produced in any form without the written consent of Journal of Social Science. Editorial board is free to decide about the publishing or not publishing the articles received to Journal of Social Science.

İctimaiyat focuses on, but not limited to the following topics: fine arts, history, international relations, linguistics, literature, philosophy, political science, psychology and sociology, etc. All articles published in our journal are open access and freely available online. All articles published in our journal are open access, freely available online and no fee is charged for publishing articles

İctimaiyat Dergisi Aşağıdaki İndekslerde Taranmaktadır:

TR Dizin (Ulakbim)

EBSCOhost

SOBİAD

İSAM (İslam Araştırmaları Merkezi)

ESJI (Eurasian Scientific Journal Index)

İdealonline

Academic Resource Index

IJIFF (International Innovative Journal Of Impact Factor)

Scientific Indexing Service

Asos Index

Google Scholar

Crossref Doi (Digital Object Identifier)

Open Academic Journal Index

Researchbib (Academic Research Index)

Index Copernicus

Journal of Social Science (İctimaiyat) Indexed and Abstracted In:

TR Dizin (Ulakbim)

EBSCOhost

SOBİAD

İSAM (Centre for Islamic Studies)

ESJI (Eurasian Scientific Journal Index)

İdealonline

Academic Resource Index

IJIFF (International Innovative Journal Of Impact Factor)

Scientific Indexing Service

Asos Index

Google Scholar

Crossref Doi (Digital Object Identifier)

Open Academic Journal Index

Searchbib (Academic Research Index)

Index Copernicus

İktimaiyat

Yıl/Year: 2022 • Göç ve Mültecilik Özel Sayısı

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	II
EDİTÖRDEN	III
ARAŞTIRMA MAKALESİ • RESEARCH ARTICLE	III
TARİH	III
İbrahim Ethem AKYILDIZ , <i>Dış ve İç Göçler Bağlamında Türkiye'nin Dinamik Göç Yapısının Değerlendirilmesi</i>	1
Ali Zafer SAĞIROĞLU , <i>Türkiye'nin Kalkınma Planlarında Göç ve İnsan Hareketlilikleri: Birinci ve İkinci Kalkınma Planları Üzerine Bir Değerlendirme</i>	16
Muhammet FIRAT , <i>Geçmişten Günümüze Çingene Göçleri: Sosyo-Tarihsel Bir Bakış</i>	37
Mehmet ÖZALPER , <i>Batı Trakya Türkleri ve Batı Trakya Göçmenleri Yardımlaşma Derneği</i>	53
Fahrettin TEPEALTI-Süleyman AŞIK , <i>Balkanlardan Dönüş: Eski Yugoslavya Bölgesinden Anadolu'ya Müslüman Göçleri</i>	66
Kenan DEMİREL , <i>İkinci Dünya Savaşı'nda Sovyetler Birliği'nden İran'a Göç Ettirilen Polonyalılar</i>	90
Gürkan BİÇEN-Hüseyin Erkan BEDİRHANOĞLU , <i>The Mass Migration of Jews from Palestine to Andalus and the Life of the Jews in Andalus</i>	108
Erdem KARACA , <i>Die Welt -2017- Özelinde Suriyeli Mülteciler Meselesi ve Almanya</i>	121
TOPLUM	146
Erhat YALÇIN , <i>Birlikte Yaşama Kültürü Bağlamında Kültürlerarası Etkileşimler Üzerine Bir Araştırma</i> ..	147
Fatih AKYÜZ , <i>Bursa'da Muşlu Olmak: Muş'tan Bursa'ya Göçün Analizi</i>	165
Atakan DURMAZ-Hakan PABUÇCU-Gökhan KÖMÜR , <i>Tersine Göç Eğilimi ve Diaspora Ağları: Almanya'daki Yüksek Nitelikli Türklerin Tersine Göç Eğilimlerini Etkileyen Faktörler</i>	182
İrfan BAYTAR , <i>Türkiye'nin Afganistanlı Mülteci Göçündeki Yeri ve Önemi</i>	199
Fatih YAMAN , <i>Euro-Türklerin Aidiyet ve Ötekileştirilme Algısı Ölçeği: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması</i> 213	
Latife USLU , <i>Kültürleşme Bağlamında Geçici Koruma Statüsüne Sahip Suriyelilerin Sosyal Uyumları Üzerine Bir Değerlendirilme</i>	229

<i>Hıdır APAK, Adaptation and Future Expectations of Syrian Refugees Living in Mardin: Comparison Between 2014 and 2021</i>	252
<i>Nuray KARAMAN, Türkiye’deki Suriyeli Mültecilerin Irksallaştırılma Deneyimleri ve Baş Etme Stratejileri</i>	269
<i>Özgür YEŞİLYURT-Emine SAVAŞCI, Sığınmacı ve Mültecilerin Sağlık İletişim Sorunları Üzerine Bir Değerlendirme</i>	286
<i>Ejder ULUTAŞ, Göç, Kent, Kimlik: “Yusuf ile Kenan”</i>	307
<i>Meryem ŞAHİN-Fethi GÜNGÖR, Göç ve Bağımlılık: Suriyeli Göçmenlerin Madde Kullanım Süreçlerine Dair Nitel Bir Araştırma</i>	319
POLİTİKA	338
<i>İbrahim Oğulcan ERAYMAN, Radikal Sağ Popülizm ve Göç Karşıtlığı</i>	339
<i>Seven ERDOĞAN, Türkiye-Avrupa Birliği Göç İş Birliği: Bir Göç Dışsallaştırma Örneği Olarak Türkiye’deki Mülteciler İçin Mali Yardım Aracı</i>	358
<i>Sedat KARAKAYA, Avrupa ve Türkiye’de Suriyeli Göçmenler Üzerinden Zenofobiyi Okumak</i>	371
<i>Buket ÖKTEN SİPAHİOĞLU, Hegemonic Relations and Human Rights Perspective of the Forced Migration</i>	390
<i>Veysel ERAT-Kıvanç DEMİRCİ, Avrupa’da Bir Göçmen Entegrasyonu Politikası: Ayrımcılıkla Mücadele</i> 401	
<i>Songül ALKAN AYKAÇ-Mehmet KARAKAŞ, Entegrasyon, Asimilasyon ve Uyum Kavramları Arasından Türkiye’nin Seçimi</i>	419
EKONOMİ	430
<i>Murat KALKAN-Abdullah Selim DOĞAN, Foreigners in The Labor Market in Austria as a Country of Migration</i>	431
<i>Kemal TEMEL-Zeynep ACA, Güney Avrupa Modeli mi? Türkiye’de Göçmenlere Yönelik Sosyal Koruma Rejiminde Değişim ve İşgücü Piyasalarına Etkileri</i>	448
<i>Gökhan ASYA-Adem AKATAŞ, The Effect of Unqualified Labor Migration on Economic Growth: The Case of OECD Countries</i>	479
EĞİTİM	493
<i>İbrahim Halil YILMAZ, Küresel, Yerel, Mikrosistem ve Bireysel Faktörlerin Türkiye’deki Mülteci Çocukların Eğitim Süreçlerine Etkileri</i>	494
<i>Bünyamin SARİKAYA, Türkçe Öğretmenlerinin Mülteci Öğrencilere Yönelik Tutum ve Görüşlerinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma</i>	513
<i>Zeynep Banu DALAMAN, Suriyeli Kadın Üniversite Öğrencilerinin Oluşturduğu Yeni Kadın Kimliği</i>	531
<i>Muhammed Fatih SAYIR, Root Values in Works Published on Emigration and Immigration</i>	556

İctimaiyat

Yıl/Year: 2022 • Göç ve Mültecilik Özel Sayısı

Okuyucu Mektupları / Letters

İctimaiyat Dergisinde yayımlanan çalışmalar hakkındaki değerli görüşlerinizi, yorumlarınızı ve önerilerinizi lütfen dergi editörüne iletiniz.

Doç. Dr. Hidayet Kara

h.kara36@hotmail.com

<https://dergipark.org.tr/tr/pub/ictimaiyat>

EDİTÖRDEN

Tarihi şekillendirdiği gibi günümüzü ve geleceğimizi de şekillendiren bir toplumsal olgu olarak “Göç” olgusunu, özellikle son dönemlerde her ne kadar hukuksal bir terim olarak kullanılsa da artık bir yaşam tarzına göndermede bulunan “Mültecilik” kavramıyla beraber akademik olarak tartışmanın gerekliliğine yönelik hassasiyetimizin bilimsel makalelerle ete kemiğe büründüğü bir sayıyla sizleri selamlıyoruz.

Göç ve mültecilik olgularının toplumsal kurumlardaki ve süreçlerdeki önemi her zaman olduğu gibi günümüzde de çeşitli dinamiklerle merkezîyetini korumaktadır. Özellikle göç hareketliliğinin oldukça yoğunlaştığı ve bir anlamda kurumsallaştığı çağımızda sadece coğrafyamızda değil hemen tüm coğrafyalarda bir göçmen veya mülteciyle karşılaşmak mümkün hale gelmiştir. Göç, en başından en sonuna kadar birçok problemi içinde taşımaktadır. İtici sebepler olarak tanımlanan ve göçmenin/mültecinin mekânı zorunlu olarak terk etmesine yol açan çeşitli kaynaklıklardan tutun göçmenin/mültecinin ölümüne yol açabilecek yeni mekândaki uyumsuzluk süreçlerine kadar göçmen/mülteci bavulu ile beraber problemleri de sırtlamaktadır. Problemin türü ne olursa olsun bu problemler temel anlamda bireysel, grupsal veya kurumsal problemler olarak tasnif edilebilir.

İçtimaiyyat Sosyal Bilimler Dergisi, “Göç ve Mültecilik” özel sayısıyla göç ve mültecilik konusunda literatüre katkı sunmak, problemleri açığa kavuşturmak ve çözüm önerileri sunmak, var olan politikaları değerlendirmek ve politika geliştirmek ve süreci yazınsal boyutta anlamlandırmak hedefine ve Türkiye’nin özellikle son yıllarda göç ve mültecilik konusunda aldığı önemli inisiyatiflerin ve rollerin farkında olarak bilimsel çalışmaları Türk yazınına kazandırma misyonuna bağlı kalarak Tarih, Toplum, Politika, Ekonomi ve Eğitim olmak üzere beş ana başlıkta toplamda 32 makaleyi siz değerli okurlarımızın nazarı dikkatine sunmaktadır.

Bu süreçte emeği geçen başta yazarlar ve hakemler olmak üzere süreci yöneten alan editörlerine ve bu sayıda bizlere yer ayırdığı ve sayının hemen tüm teknik ve mizanpaj süreçlerini yürüten İçtimaiyyat Dergisi Editörü Doç. Dr. Hidayet Kara’ya teşekkür ederim. Saygılarımla.

Ahmet Gökçen
Sayı Editörü